

3. ISRAËL IN DE GESCHIEDENISBOEKEN

JOZUA

[1. GODS WAARSCHUWING IN HET BOEK JOZUA \(1367 v.C.\)](#)

Jozua 23:14-16. Jozua (1497 - 1387 v. C.) zei, “U weet met heel uw hart en met heel uw ziel dat er geen enkel woord van al de goede woorden die de HEERE, uw God, over uw gesproken heeft, onvervuld gebleven is. *Alles is uitgekomen voor u, geen enkel woord ervan is onvervuld gebleven! En zoals al die goede dingen u overkomen zijn, die de HEERE uw God, tot u gesproken heeft, zo zal het ook gebeuren dat de HEERE al die kwade dingen over u zal laten komen, totdat Hij u weggevaagd heeft uit dit goede land, dat de HEERE uw God, u gegeven heeft.* Als u het verbond van de HEERE, uw God, dat Hij u geboden heeft, overtreedt en andere goden gaat dienen en u daarvoor neerbuigt, dan zal de toorn van de HEERE over u ontbranden en u zult spoedig verdwenen zijn uit het goede land dat Hij u gegeven heeft”.

RICHTEREN

[2. DE TROUW VAN GOD TEGENOVER DE TERUGKERENDE ONTROUW VAN ISRAËL IN HET BOEK RICHTEREN \(RECHTERS\)\(1032 - 1011 v.C.\)](#)

Het boek Rechters (Richteren) is geschreven tussen 1032-1011 v.C.

a. Twee soorten rechters in het Oude Testament.

In het Oude Testament waren er gerechtelijke rechters die alle juridische zaken in het land moesten beoordelen¹. En er waren regerende rechters (richteren) die God tijdelijk aanstelde in de periode tussen Jozua en de koningen om Israël door machtige daden van verlossing terug te leiden naar God als hun enige Koning (het boek Rechters).

Het thema van het boek Rechters is de strijd van God om zijn volk onder zijn koninklijk gezag te brengen, zodat ze Hem zouden dienen. God moest hen elke keer weer disciplineren en corrigeren, omdat ze zich weer inlieten met heidense praktijken waardoor ze in geestelijk en moreel verval raakten. Het boek Rechters toont (i) Gods plan, (ii) het verval van Israël en (iii) Gods trouw.

b. Gods plan: Gods volk zal een theocratie zijn.

In de tijd van de rechters leefde Israël in vrijheid en voorspoed in het Beloofde Land. *God zelf was de Koning van Israël. De ark was het zichtbare symbool van Gods tegenwoordigheid in het midden van zijn volk.* Het was Gods eeuwige plan en bedoeling dat hijzelf Koning zou zijn van zijn volk (zijn plan A). Daarom benoemde Hij geen opvolger voor Jozua, maar gaf enkel *tijdelijke rechters* aan Israël, wanneer het volk weer afgedwaald was, om hen terug te leiden naar hun enige Koning, God zelf²! God wilde dat zijn volk Hem als Heer en enige Koning zou erkennen! Gods volk zou een pure theocratie zijn!

Maar keer op keer werd duidelijk dat Israël niet geestelijk genoeg was om onder een pure theocratie te leven³. Daarom liet God uiteindelijk de instelling van *het erfelijke koningschap* in Israël toe (zijn plan B). God veranderde niet zijn eeuwige plan, maar Hij veranderde wel zijn handelwijze in de uitvoering van zijn plan! Deze verandering van Gods woorden en handelwijze in de uitvoering van zijn eeuwige plan wordt ook wel ‘Gods spijt’⁴ of ‘Gods berouw’ genoemd⁵. Gods berouw was om mensen tot bekering te brengen en zo zijn eeuwige plan toch volkomen uit te voeren, al ging dat op een andere manier (door gebruik te maken van menselijke rechters en koningen, die helaas ook bleken te falen).

c. Het proces van geestelijk en moreel verval.

Israël verviel steeds weer in geestelijke en morele afgoderij. (i) Dit verval begon met ongehoorzaamheid aan God. Israël had de overgebleven heidense volken in het Beloofde Land niet helemaal uitgeroeid⁶ en luisterde niet naar de waarschuwing van Jozua⁷. (ii) Vervolgens sloot Israël compromissen met de heidense volken⁸. Ze namen veel van de Kanaänitische godsdienst en cultuur over⁹. Onder invloed van hun afgoderij verloorde Israël God steeds meer uit het oog¹⁰. Het gevolg was dat er steeds meer onenigheid tussen de stammen van Israël ontstond en de stam Benjamin bijna geheel uitgeroeid werd. (iii) Tenslotte ging iedereen handelen naar eigen inzicht¹¹.

¹ Deuteronomium 16:18-20

² Rechters 8:22-23

³ 1 Samuël 8:7b-9

⁴ Genesis 6:6. Hebreeuws: nachem = uit erbarming/troost of uit droefheid zijn plan veranderen (Gods berouw/spijt)

⁵ zie Jeremia 18:1-12

⁶ Deuteronomium 7:1-6

⁷ Jozua 23:1-14

⁸ Rechters 3:5-7

⁹ Deuteronomium 18:9-14

¹⁰ Rechters 8:27; 11:31,34

¹¹ Rechters 17:6; 21:25

d. De onwankelbare trouw van God.

Een opvallend kenmerk van het boek Rechters is Israëls terugkerende ontrouw aan Gods verbond, terwijl het iedere keer weer werd beantwoord met Gods trouw! Israël moest in deze periode leren beseffen en erkennen dat zij hun goddelijke roeping niet konden realiseren zonder God, zonder hun toekomstige Messiaanse Koning en Verlosser!

Telkens wanneer Israël God aanriep in hun benauwdheid, waar ze door eigen toedoen in terechtgekomen waren, bracht God een rechter die hen verlostte uit de macht van hun vijanden¹². God deed dat keer op keer, omdat Hij de God van het verbond is. *Hij liet zijn volk (de uitverkoren gelovigen in Israël) niet los¹³ omdat Hij een nog hoger doel voor hen (de uitverkoren gelovigen in Israël) had, namelijk, om de komende Messias Koning voort te brengen en zijn verbond te vervullen door zijn volk uit te breiden naar de uitverkoren gelovigen in alle volken op de aarde!* De soevereine God laat zijn eeuwige plan niet los¹⁴!

Richteren 1. De Judeeërs hadden tegen Jeruzalem gestreden, ingenomen, de inwoners met de scherpste van het zwaard gedood en de stad in brand gestoken (1:8)... Maar de Benjaminiten hebben de Jebusieten in Jeruzalem niet verdreven (1: 21)... Manasse heeft de inwoners van Beth-Sean en de bijbehorende plaatsen niet verdreven (1:27)... Toen Israël echter sterker werd hebben zij de Kanaänieten herendienst opgelegd maar hen niet helemaal verdreven (1:28).

Richteren 2. De Engel van de HEERE zei, “U bent mijn stem echter niet gehoorzaam geweest. Daarom zal Ik de inwoners van dit land niet verdrijven, maar zij zullen u tot prikkels in uw zijden zijn en hun goden zullen u tot een valstrik zijn (2:2-3). ... Nadat de generatie van Jozua gestorven was, stond er na hen een ander generatie (in Israël) op die de HEERE niet kende en evenmin de daden die Hij voor Israël verricht had. Toen deden de Israëlieten wat slecht was in de ogen van de HEERE, verlieten de HEER en dienden de Baäls (2:9-12). ... De Heere gaf hen over in de hand van plundersaars en vijanden van rondom. Overal waar zij uittrokken, was de hand van de HEERE tegen hen ten kwade. ... Zij luisterden niet naar hun richters, maar gingen in hoererij achter andere goden aan (2:14-17). ... Zij gaven hun halstarrige levenswandel niet op (2:19). ...Door geen enkel van de heidenvolken meer voor hun ogen te verdrijven, stelde Hij Israël op de proef (2:21-22).

Richteren 3. Zij namen de dochters van de heidenen voor zich tot vrouwen en gaven hun dochters aan de zonen van de heidenen (3:6).

Richteren 4. De Israëlieten deden opnieuw wat slecht was in de ogen van de HEERE. Daarom leverde de HEERE hen over in de hand van ... de koning van Kanaän (4:1-2). ...

Richteren 13. De Israëlieten deden opnieuw wat slecht was in de ogen van de HEERE. Daarom gaf de HEERE hen over in de hand van de Filistijnen, 40 jaar lang.”

Richteren 21:25. In die dagen was er geen koning in Israël; *iedereen deed wat juist was in zijn eigen ogen.*

SAMUËL

3. HET THEOCRATISCHE KONINGSCHAP IN DE BOEKEN VAN SAMUËL (voor 910 v.C.).

De boeken van Samuël zijn geschreven vóór 910 v.C.

a. De theocratie.

Vanaf het begin was het volk van Israël een ‘theocratie’¹⁵. De HEERE heerste over het volk Israël door middel van zijn aardse dienaren:

- door middel van de oudtestamentische profeten, bv. de profeet en wetgever, Mozes (1527–1407 v.C.) (40 jaar lang);
- door middel van de oudtestamentische rechters, bv. de militaire leider en rechter, Jozua (1497–1387 v.C.) (20 jaar lang) en de andere rechters (1387–1060 v.C.) (327 jaar lang);
- door middel van de oudtestamentische priesters, bv. Samuël (1060–1032 v.C.);
- door middel van de oudtestamentische koningen, bv. Saul (1032–1011 v.C.), David (1011–971 v.C.) en Salomo (971–931 v.C.) en na de splitsing van het koninkrijk door middel van de koningen van het zuidelijke koninkrijk, Juda (930–587 v.C.).

De theocratie in het Oude Testament was een ‘schaduw’ van de werkelijkheid, namelijk: Gods Koninkrijk in het Nieuwe Testament door middel van de Profeet, de Hoge Priester, de Rechter en de Koning: Jezus Christus!

b. De theocratie onder de rechter/priester/profeet **Samuël (1060-1032 v.C.)**.

Aan het einde van de periode van de rechters/richteren zat Israël op geestelijk en moreel gebied aan de grond. Tenslotte gaf God aan Israël de laatste rechter: de priester en profeet Samuël.

¹² Rechters 2:16-19

¹³ God laat wel de mensen in Israël los die hun harten verhardden (Romeinen 11:7) en ongeloofig en ongehoorzaam blijven (Hebreeën 4:2,6).

¹⁴ Jesaja 14:24,27

¹⁵ **Autocratie** = regeringsmacht uitgeoefend door één autoritair persoon (meestal zelf aangesteld)

Democratie = regeringsmacht uitgeoefend door het volk (direct of representatief)

Theocratie = regeringsmacht uitgeoefend door God (direct of door Hem aangewezen dienaren)

Het doel van de boeken van Samuël¹⁶ is om het ontstaan van het theocratie door middel van erfelijke koningschap in Israël te beschrijven. God in de hemel wilde direct over Israël regeren door middel van aardse koningen. *Maar Israël verlangde een koning te hebben als andere omliggende landen.*

1 Samuël 7:3. Samuel zei tegen het volk van Israël, “Als u zich met uw hele hart tot de HEERE bekeert, doe dan de vreemde goden uit uw midden weg ... richt uw hart op de HEERE en dien Hem alleen. Dan zal Hij (als Israëls Koning) u uit de hand van de Filistijnen redden.”

1 Samuël 8:4-5,19-20. De oudsten van Israël zeiden tot Samuël. “Stel daarom een koning over ons aan om ons leiding te geven, zoals alle volken. ... *Dan zullen wij ook zijn als de volken; onze koning zal ons leiding geven en hij zal voor ons uitgaan en onze oorlogen voeren.*”

Vanaf de tijd van Samuël werden profeten een regelmatig verschijnend fenomeen in Israël. In de tijd van Samuël werd *het erfelijke koningschap ingesteld* – een voorbereiding voor de komst van de Messias Koning. Aanvankelijk verzette Samuël zich tegen *het verlangen van Israël naar een aardse koning als al de andere volken*. Toch zalfde hij de eerste koning van Israël, Saul¹⁷, omdat God daartoe de opdracht gaf.

Samuël ontving als profeet regelmatig openbaringen van God¹⁸, die hij aan het volk¹⁹ en aan de koning²⁰ doorgaf. Hij zalfde koning Saul en koning David²¹ en in antwoord op zijn gebed verrichtte God wonderen²². De taak van Samuël en andere profeten in de tijd van de koningen was om de wil van God aan de hoogste ambtenaren bekend te maken²³ en om eigenwijze acties van de koningen tegen te gaan²⁴. Lees Deuteronomium 17:14-20.

c. Het theocratische koningschap onder koning Saul (1032-1011 v.C.)

Koning Saul liet echter zien dat Saul geen ware theocratische koning was zoals God dat verlangde en zoals Samuël dat in gedachten had²⁵. Hoewel de Israëlieten kregen wat zij hadden gewild, een koning zoals de andere volken, werden zij samen met hun koning Saul gestraft. De nadruk van 1 Samuël ligt dan ook op de mislukking van het theocratische koningschap onder koning Saul.

1 Samuël 15:22,23,28. Samuël zei tegen Saul, “Heeft de HEERE evenveel behagen in brandoffers en slachtoffers als in het gehoorzamen aan de stem van de HEERE? Zie, gehoorzamen is beter dan slachtoffer, opmerkzaam zijn beter dan het vet van rammen. Want opstandigheid is een zonde van waarzeggerij en tegenstreven is afgoderij en beeldendienst. *Omdat u het woord van de HEERE verworpen hebt, heeft Hij u verworpen, zodat u geen koning meer zal zijn. ... De HEERE heeft vandaag het koningschap van Israël van u (Saul) afgescheurd en het aan uw naaste (David) gegeven die beter is dan u.*”

d. Het theocratische koningschap onder koning David (1011-971 v.C.)

Gods doel, een theocratisch koningschap, mocht en kon niet falen. Daarom beschrijft het boek 1 Samuël ook de geschiedenis van David, “een man naar Gods hart”²⁶. God koos hem uit om de ware theocratische koning van Israël te zijn. David was een ‘type’ (patroon, mal) van de ware theocratische Koning van het hele universum, de Messias Koning Jezus Christus²⁷.

Zijn taak was om het land Kanaän, dat God de Israëlieten gegeven had²⁸, helemaal in bezit te nemen. Jozua had het land niet helemaal in bezit kunnen nemen²⁹. Onder koning Davids zoon Salomo bereikte het koninkrijk van Israël haar grootste grondgebied³⁰.

De theocratische koning David zag zichzelf slechts als een dienaar van God. Hij raadpleegde God, de echte Koning, bij iedere oorlog en hij bracht de ark van het verbond, welke Gods aanwezigheid in Israël symboliseerde, weer terug naar Jeruzalem. David was een rechtvaardige koning en “hij handhaafde recht en gerechtigheid onder het gehele volk”³¹. Hij was nederig en onderwierp zich aan de woorden van God zoals gesproken door de profeten. Toch laat de profeet Samuël zien dat ook koning David de fout in ging³². Hij pleegde overspel en moord.

¹⁶ 1 Samuël 8

¹⁷ 1 Samuël 9

¹⁸ 1 Samuël 3:10,19-21

¹⁹ 1 Samuël 4:1

²⁰ 1 Samuël 15:1

²¹ 1 Samuël 10:1; 16:13

²² 1 Samuël 7:9-10; 12:18

²³ 2 Samuël 7 en 12

²⁴ 1 Samuël 15:17-23

²⁵ 1 Samuël 15:22-23

²⁶ 1 Samuël 13:14

²⁷ zie Ezechiël 37:24-27

²⁸ Genesis 15:18-19

²⁹ Jozua 15:63; 16:10; 18:2-3

³⁰ 1 Koningen 4:20 – 5:1. Zie Genesis 15:18

³¹ 2 Samuël 8:15

³² 2 Samuël 11-12

Dit bewees dat de ideale theocratie, de directe heerschappij van God door middel van aardse koningen, aardse profeten en aardse priesters niet volledig waargemaakt kon worden door zondige en zwakke mensen. De instelling van het erfelijke koningschap bereidde Israël en alle andere mensen op aarde erop voor dat de komst van de enige echte theocratische Koning, de Messias Jezus Christus, absoluut noodzakelijk was!

e. De Messias, Jezus Christus, de enige echte theocratische Koning.

2 Samuël 7:11-16. De profeet Samuël profeteerde dat God tegen David zei, “Ik zal uw nakomeling na u, die uit uw lichaam voortkomt (dus koning Salomo als type van de Messias), doen opstaan en Ik zal zijn koningschap bevestigen. Die zal voor mijn Naam een huis (de oudtestamentische tempel als type van de nieuwtestamentische Gemeente) bouwen en Ik zal de troon van zijn koningschap voor eeuwig³³ bevestigen. Ik zal hem tot een Vader zijn en hij zal mij tot een zoon zijn... Maar mijn goedertierenheid zal van hem niet wijken, zoals Ik die deed wijken van Saul, die Ik voor mijn ogen weggenomen heb. Uw huis en uw koningschap zullen voor mijn ogen voor eeuwig vaststaan, uw troon zal voor eeuwig zeker zijn.”

1 Kronieken 17:11-14. De profetische schrijver noteerde (in 400 v.C.) dat God tegen David zei, “Ik zal uw nakomeling na u, die behoort aan een van uw zonen (dus Jezus Christus als de Messias-Koning), doen opstaan en Ik zal zijn koningschap bevestigen. Die zal voor mij een huis “(de nieuwtestamentische Gemeente) bouwen en Ik zal zijn troon voor eeuwig bevestigen. Ik zal hem tot een Vader zijn en hij zal mij tot een zoon zijn. Mijn goedertierenheid zal Ik niet van hem wegnemen, zoals Ik die weggenomen heb van hem die er vóór u was, maar Ik zal hem in mijn huis en in mijn koningschap voor eeuwig stand doen houden, en zijn troon zal voor eeuwig zeker zijn.” De profetische schrijver van het boek Kronieken profeteerde heel duidelijk dat de Messias-Koning, wat zijn menselijke natuur betrof, een afstammeling van koning David zou zijn, en wat zijn goddelijke natuur betrof een unieke Vader-Zoon relatie met God zou hebben. Zijn Koninkrijk zou voor eeuwig bestaan. Deze profetie werd volmaakt vervuld in Jezus Christus³⁴.

2 Samuël 7:22-24. Davids gebed zegt dat Israël de enige volk op de aarde is dat God ging verlossen uit de heidenvolken en hun afgoden (Egypte) om voor Hem een volk te zijn en om zich een Naam te maken, d.w.z. zich in de oudtestamentische periode te openbaren door middel van het doen van ontzagwekkende daden.

2 Samuël 23:1-7 (SV, HB). David (Israëls psalmdichter) profeteerde door de Geest dat de Messias de rechtvaardige Heerser zou zijn, die zowel verlossing (vreugdevolle heil) als veroordeling/verdoemenis (verbranding van doornstruiken door vuur) zou brengen. Zie de vervulling in Johannes 3:16-18,36 – Hij brengt *verlossing voor de gelovigen*, maar *oordeel over de ongelovigen*! David legde in 2 Samuël 23:5 een verband tussen de verbondsbelofte die God aan hem (David) maakte in 2 Samuël 7:11-16 en de Messias.

KONINGEN

5. HET ERFELIJKE KONINGSCHAP IN DE BOEKEN VAN DE KONINGEN (970-586 v.C.).

De boeken van de Koningen werden tussen 970-586 v.C. geschreven.

a. De koning en zijn plichten in Gods wet (Deuteronomium 17:14-20).

Wanneer Israël een koning aanstelt, dan moet hij iemand zijn die de HEERE God verkiezen zal! Hij mag geen buitenlander zijn, d.w.z. iemand die niet tot Gods volk behoort (een ongelovige)! Hij mag voor zichzelf niet veel paarden aanschaffen, niet veel vrouwen nemen en niet al te veel zilver en goud voor zichzelf nemen. Hij moet voor zichzelf een kopie schrijven van deze boekrol (het boek Deuteronomium), deze altijd bij zich houden, elke dag van zijn leven lezen ten einde de HEERE te leren vrezen (te geloven, te vertrouwen, en met ontzag alle verordeningen te gehoorzamen) opdat hij zich niet boven de andere Israëlieten zou verheffen en opdat hij niet van Gods weg zou afwijken.

b. Geschiedenis van de erfelijke koningen: voorbeelden met waarschuwingen.

De koningen regeerden onder Gods toelaten wil. Hun taak was om Gods volk met recht en gerechtigheid te regeren, dat wil zeggen, in overeenstemming met Gods geopenbaarde woorden. Ze moesten vooral afgoderij en corruptie bestrijden.

Het doel van deze geschiedenis boeken over de koningen was om *hun geschiedenis in het licht van de profeten van God te beschrijven*, dat wil zeggen de geschiedenis van koningen vanuit Gods gezichtspunt te schrijven! De boeken Koningen (en Kronieken) zijn voorbeelden met waarschuwingen. Ze waarschuwen mensen en vooral de koningen om hun hart niet op de verkeerde dingen te zetten³⁵. Ze waarschuwen om God niet uit hun hart of leven te zetten, maar te luisteren naar de woorden van God die door de profeten werden!

³³ Het woord ‘eeuwig/altoodsdurend’ (Hebreeuws: *olam*) heeft in de Bijbel verschillende betekenissen.

(i) Het kan enerzijds een absolute betekenis hebben: “De HEERE zetelt (regeert, richt) voor eeuwig” (Psalm 9:8).

(ii) Het kan anderzijds een idiomatiche betekenis hebben in de zin van ‘voortduren zonder onderbreking gedurende een bepaalde periode die door God vastgesteld is’: “voortduren voor het hele leven van de slaaf” (Exodus 21:5-6), “voortduren voor zolang de tempel bestaat” (2 Kronieken 7:16); “voortduren voor eindeloze geslachten” (Psalm 49:12), “voortduren voor een heel lange tijd” (Jesaja 32:14); “voortduren voor zolang als de zon bestaat” (Openbaring 21:23); “voortduren voor zolang deze schepping duurt” (Jeremia 31:35-36).

³⁴ Jesaja 9:6-7 NBG

³⁵ 1 Korintiërs 10:6,11

c. De koningen hadden profeten en priesters nodig.

De taken van de profeten laten zien dat de koningen niet over absolute macht beschikten, zoals de koningen van de omliggende volken.

Elke koning in Israël stond onder de directe en soevereine heerschappij van God door middel van de bediening van de profeten. De profeten spraken onder inspiratie van Gods Geest³⁶. Hun taak was om Gods wil aan de koningen, de priesters en het volk te openbaren.

Ze spraken met Gods gezag, dat uitgedrukt wordt in de woorden, “Zo spreekt/zegt de HEERE”³⁷! Ze waren onmisbaar in hun taak om de koningen te helpen op het rechte pad te blijven en om Gods plan van verlossing én van veroordeling aan de koningen en het volk bekend te maken. De profeten hadden dus een heel belangrijke rol in de geschiedenisboeken! Grote profeten waren Elia (874–845 v.C.), Elisa (874–797 v.C.), Jesaja (740–680 v.C.), Jeremia (627–586 v.C.), Ezechiël (593 - 571 v.C.) en Daniël (605 - 537 v.C. en 2de eeuw v.C.).

Naast de profeten hadden de koningen ook priesters nodig. De priesters dienden God in de tempel en aanbaden Hem. Met Gods gezag leerden zij de koningen en Gods volk hoe zij tot God moesten naderen en Hem moesten aanbidden en dienen.

d. De koningen die goed of slecht deden in de ogen van God.

1 Koningen 4:20-21. De belofte van God aan Abraham (2167v.C. - 1992 v.C.) m.b.t. het land van Israël in Genesis 15:18 is al tijdens de koningschap van David en Salomo (971 v.C. - 931 v.C.) volledig in vervulling gegaan!

“Juda en Israël waren met velen, zo talrijk als de zandkorrels die aan de zee zijn. ... Salomo heerste over alle koninkrijken van de rivier de Eufrat tot het land van de Filistijnen en tot aan de grens van Egypte”!

1 Koningen 8:33-34. Het gebed van Salomo bij de inwijding van de tempel was voor vergeving wanneer Gods volk, Israël, door de vijand verslagen werd omdat zij tegen God gezondigd hadden.

1 Koningen 12. Koning Rehabeam verwierp de advies van de oudsten en luisterde naar de jonge mannen met wie hij was opgegroeid (12:12-14). De tien noordelijke stammen van Israël rebelleerden en werden afvallig van het koningshuis van David. Hun volksvergadering maakte de goddeloze Jerobeam koning over heel Israël. Niemand van hen volgde het huis van David dan alleen de stam van Juda (12:19-20). Dit is het einde van de tien stammen van ‘Israël’ als Gods volk en Gods volk Israël (het Israël Gods)³⁸ werd voortgezet in de twee zuidelijke stammen van Juda (de Judeeërs/Joden).

1 Koningen 14:22-24. (Maar ook) “Juda deed wat slecht was in de ogen van de HEERE, en zij verwekte Hem tot nijd, meer dan al hun vaders gedaan hadden met de zonden die zij begingen. Want ook zij bouwden voor zichzelf offerhoogten, gewijde stenen en gewijde palen, op elke hoge heuvel en onder elke bladerrijke boom. Ook waren er schandknappen (‘mannelijke tempel prostitués’) in het land. Zij deden overeenkomstig alle gruweldaden van de heidenvolken die de HEERE voor de ogen van de Israëlieten verdreven had.” De Bijbel zegt, “Dwaal niet, ontuchtplegers, ... overspelers, schandknappen, mannen die met mannen slapen ... zullen het Koninkrijk van God niet beërven”³⁹!

1 Koningen 15:4-5. “De HEERE gaf aan David ‘een lamp’ (het voortgaande erfelijke koningschap) in Jeruzalem ... omdat David gedaan had wat juist was in de ogen van de HEERE en niet was afgeweken van alles wat Hij hem had geboden, alle dagen van zijn leven, behalve in de zaak van Uria de Hethiet.”

1 Koningen 15:11-14. “Asa (kleinzoon van Rehabeam) deed wat juist was in de ogen van de HEERE, zoals zijn vader David. Hij verdreef de schandknappen uit het land, en deed alle stinkgoden weg, die zijn vaders gemaakt hadden. Ja, zelfs zijn grootmoeder, Maächa zette hij af, zodat zij geen koningin meer was. Omdat zij een gruwelijke beeld van Asjera had gemaakt. Asa hakte haar gruwelijke beeld om en verbrande het bij de beek Kidron. De offerhoogten werden wel niet weggenomen. Maar toch was het hart van Asa volkomen toegewijd aan de HEERE al zijn dagen.”

1 Koningen 15:26. “Hij (Nadab, zoon van Jerobeam) deed wat slecht was in de ogen van de HEERE en ging in de weg van zijn vader en in diens zonde, waarmee hij Israël had doen zondigen.”

1 Koningen 16:31-33. Achab (zoon van de goddeloze Omri) nam Izebel (een Sidoniër) tot vrouw en ging Baäl dienen. Hij richtte voor Baäl een altaar op in de tempel van Baäl in Samaria en deed nog meer om de HEERE tot toorn te verwekken dan alle koningen van Israël die er vóór hem geweest waren (zie 18:17-18).

1 Koningen 19:10,14. De Israëlieten hebben Gods verbond verlaten, zijn altaren omvergehaald en zijn profeten met de zwaard gedood.

1 Koningen 19:18. De HEERE zei, “Ik zal er in Israël (het noordelijke koninkrijk) zeventuizend overlaten, allen die de knieën niet gebogen hebben voor de Baäl en allen van wie de mond hem niet gekust hebben.”

³⁶ 2 Petrus 1:19-21

³⁷ 1 Kronieken 17:4

³⁸ Galaten 6:16

³⁹ 1 Korinthe 6:9-10

2 Koningen 5:15. Naäman (bevelhebber van het leger van Syrië) zei, “Nu weet ik dat er op de hele aarde geen God is dan in Israël.”

2 Koningen 8:12-13. De profeet Elisa zei tegen Hazaël (dienaar en moordenaar van de koning van Syrië), “Ik weet wat voor kwaad u de Israëlieten zult aandoen: u zult hun vestingen in brand steken, hun jonge mannen met de zwaard doden, hun kleine kinderen verpletteren en hun zwangere vrouwen opensnijden. ... De HEERE heeft me laten zien dat u koning zult worden over Syrië.”

2 Koningen 10:32. In die dagen begon de HEERE Israël kleiner te maken, want Hazaël versloeg hen in alle gebieden van Israël ...

2 Koningen 12:2-3. Joas (de koning van Juda) deed wat juist was in de ogen van de HEERE, al zijn dagen waarin de priester Jojada hem onderwees. Alleen werden de offerhoogten niet weggenomen; het volk bracht nog steeds slachtoffers en reukoffers op de offerhoogten. Hij kocht een aanval van Hazaël op Jeruzalem af door de tempelschatten naar Hazaël te sturen (12:17-18).

2 Koningen 15:29. In de dagen van Pekah (de koning van Israël) kwam Tiglath-Pileser (de koning van Assyrië) en voerde de inwoners van steden in Israël naar Assyrië (734 v.C.).

2 Koningen 17. Na 3 jaar beleg veroverde Salmaneser (de koning van Assyrië) Samaria en voerde Israël (het noordelijke koninkrijk) in ballingschap naar Assyrië (722 v.C.) (17:5-6). Dit gebeurde omdat de Israëlieten gezondigd hadden tegen de HEERE, hun God, andere goden hadden vereerd, gewandeld hadden overeenkomstig de verordeningen van de heidenvolken die de HEERE verdreven had (17:7-8) ... Zij hadden gegoten beelden (kalveren) gemaakt, zich neergebogen voor de leger (sterren) aan de hemel, hun zonen en dochters door het vuur laten gaan, pleegden waarzeggerijen, verkochten zichzelf ... zodat de HEERE Israël wegdeed van zijn aangezicht en alleen de stam van Juda (het zuidelijke koninkrijk) overbleef (17:16-18). De koning van Assyrië bracht mensen uit Babel enz. en liet hen in de steden van Samaria wonen, in plaats van Israëlieten. Zij namen Samaria in bezit en woonden in zijn steden (17:24) ... Maar ieder volk bleef zijn eigen goden maken; zij plaatsten die in de huizen op de offerhoogten van Samaria (17:29) ... Zij stelden priesters uit hun eigen gelederen aan (17:32), maar bleven ook de HEERE dienen (17:33). *De Samaritanen hadden dus een gemengd godsdienst*⁴⁰.

2 Koningen 19:30-31. De profeet Jesaja gaf het teken van de HEERE aan Hizkia (726 v.C.) (de koning van Juda): “... in het derde jaar moet u zaaien en maaien, en wijngaarden planten en de vruchten daarvan eten, want opnieuw zal wat ontkomen, wat overgebleven is van het huis van Juda, wortel schieten naar beneden toe en vrucht dragen de hoogte in, want van Jeruzalem zal uitgaan wat overgebleven is, en wat ontkomen is, van de berg van Sion. De na-ijver van de HEERE van de legermachten zal dit doen.”

2 Koningen 23:26-27. Toch keerde de HEERE zich niet af van zijn grote, brandende toorn, ... vanwege al zijn tergen waarmee Manasse (de koning van Juda) Hem tot toorn verwekt had. De HEERE zei, Ik zal ook (het zuidelijke koninkrijk van) Juda van mijn aangezicht wegdoen, zoals ik (het noordelijke koninkrijk van) Israël weggedaan heb, Ik zal deze stad Jeruzalem verwerpen, die Ik verkozen had, en het huis (tempel) waarvan Ik gezegd had: mijn Naam zal daar zijn.”

2 Koningen 24:2-4,14,20. De HEERE zond de benden van de Chaldeeën, Syrië, Moab en Ammonieten tegen Juda om het om te brengen, ... om Juda voor zijn aangezicht weg te doen vanwege de zonden van Manasse (24:2-4) ... Nebukadnezar voerde heel Jeruzalem in ballingschap: al de vorsten, alle strijdbare helden, tienduizend gevangenen, en alle ambachtslieden en smeden. Niemand werd overgelaten, behalve de arme bevolking van het land. ... Het gebeurde vanwege de toorn van de HEERE tegen Jeruzalem en tegen Juda, dat Hij hen verwierp van voor zijn aangezicht (24:20).

2 Koningen 25:8-12. In 586 v.C. kwam Nebuzaradan (de bevelhebber van de lijfwacht van Nebukadnezar) ... en verbrande de tempel, het paleis en alle huizen in Jeruzalem en brak de muren rondom Jeruzalem af. ... Alleen enkelen van de armsten van het land liet de bevelhebber als wijnbouwers en akkerbouwers achter.

e. De geschiedenis in de boeken Koningen is een profetie.

De geschiedenis in de boeken Koningen is een profetie, niet alleen door de woorden die de profeten spraken, maar ook door de gebeurtenissen die plaatsvonden met de mensen en het volk Israël. De geschiedenisboeken maken opnieuw duidelijk dat zondige mensen een Verlosser nodig hebben, die een zondeloze en absolute volmaakte Profeet, Priester en Koning zou zijn! *De boeken bewijzen dat de ideale theocratie, namelijk de directe heerschappij van God over zijn volk door middel van aardse koningen, profeten en priesters niet gerealiseerd kon worden door mensen die zelf zondig en zwak waren.* Er waren ook valse profeten, verdorven priesters en slechte koningen in het land⁴¹.

De geschiedenisboeken in de Bijbel zijn profetisch⁴², (i) omdat zij vooruit wijzen naar de noodzaak van de komst van de Messias, Jezus Christus, die zondeloos en volmaakt zou zijn en die de enige Profeet, enige Hogepriester en enige Koning van zijn volk op aarde zou worden. (ii) En ze zijn profetisch omdat zij “voorbeelden ... en waarschuwing zijn

⁴⁰ Johannes 4:20

⁴¹ Jeremia 5:30-31; 6:13-15; 14:14; 23:1-2; zie Jesaja 3:12-15; Jeremia 2:8; 27:9-10; 32:32-35. Lees Jeremia 23:9-40.

⁴² De geschiedenisboeken worden in de Hebreeuwse Canon “de vroegere profeten” tegenover “de latere profeten” genoemd.

voor ons (nieuwtestamentische gelovigen) over wie het einde van de eeuwen gekomen is”⁴³.

Toen Jezus kwam, zie Hij: “De tijd is vervuld en het Koninkrijk van God is nabijgekomen. Bekeer u en geloof het evangelie”⁴⁴.

KRONIEKEN

6. IN DE BOEKEN VAN KRONIEKEN (ongeveer 400 v.C.) WORDT HET THEOCRATISCHE KONINGSCHAP VERVULD IN DE MESSIAS.

De Kronieken boeken werden ongeveer 400 v.C. geschreven.

1 Kronieken 9:1. Heel Israël werd in geslachtsregisters ingeschreven, en zie, zij zijn geschreven in “het boek van de koningen van Israël”.

a. **Het verbond met Abraham en David bereikt zijn hoogtepunt in de theocratie.**

1 Kronieken 17:7,11-14. De profeet Nathan zei tegen David, “Dit zegt de HEER van de hemelse machten: Ik heb je achter de kudde vandaan gehaald om mijn volk, Israël, te leiden. Wanneer je leven voorbij is en je met je voorouders verenigd wordt, zal Ik je laten opvolgen door Één van je nakomelingen (NBG: dan zal Ik uw nakomeling na u doen optreden, een van uw zonen)⁴⁵, en Hem een bestendig koningschap schenken⁴⁶.

Hij zal voor Mij een huis bouwen (dat wil zeggen: de Kerk)⁴⁷ en Ik zal er voor zorgen dat zijn troon nooit wankelt⁴⁸. Ik zal een Vader⁴⁹ voor Hem zijn en Hij voor mij een Zoon⁵⁰, en Ik zal Hem nooit mijn gunst ontnemen zoals je voorganger (koning Saul). Ik zal Hem voor eeuwig aanstellen in mijn huis⁵¹ en in mijn Koninkrijk⁵², en zijn troon zal nooit wankelen”.

De profetische schrijver van het boek Kronieken profeteerde heel duidelijk dat de Messias-Koning, wat zijn menselijke natuur betrof, een afstammeling van koning David zou zijn, en wat zijn goddelijke natuur betrof een unieke Vader-Zoon relatie met God zou hebben. Zijn Koninkrijk zou voor eeuwig⁵³ bestaan. Deze profetie werd volmaakt vervuld in Jezus Christus⁵⁴.

De schrijver van de boeken Kronieken beschouwt de geschiedenis van Israël vanuit een uniek gezichtspunt, die niet in de andere Bijbelboeken voorkomt. Niet de geschiedenis van de koningen van Israël, het volk Israël met haar civiele wetten of de tempel met zijn ceremoniële wetten staan centraal in de boeken Kronieken. Het verbond dat God met Abraham, Izak en Jakob gesloten heeft staat centraal in de boeken Kronieken! Het is *niet* de wet die later toegevoegd werd aan het verbond, maar Gods verbond zelf die de relatie tussen God en zijn volk (Israël) bepaalt!

De schrijver van de boeken Kronieken zegt dat Gods verbond met de aartsvaders Abraham, Izak en Jakob een eeuwig verbond is⁵⁵ en dat het via de stam van Juda en de familie van Jesse in koning David voortgezet werd⁵⁶. Hij beschouwt de verkiezing van David duidelijk in het licht van de Messiaanse verwachting. Koning David is een ‘type’ (symbool) van de komende Messias-Koning. Hij bezit de karakteristieke kenmerken van de toekomstige Messias-Koning. Gods verbond met koning David zal zijn hoogtepunt en vervulling bereiken in de Messias-Koning.

De schrijver stelt de geschiedenis van Israël voor als een theocratie die in de toekomst zichtbaar zal worden op een veel hoger en uitgebreider plan, met name: het Koninkrijk van God. Het zal los staan van de ceremoniële en burgerlijke wet van Israël! Het eeuwige verbond met Abraham, Izak en Jakob⁵⁷ zou culmineren in Gods koningschap over de harten en levens van mensen in alle volken op de aarde. Daarom worden alle volken op de aarde opgeroepen Gods verlossing te verkondigen en zijn lof te bezingen (1 Kronieken 16:8)⁵⁸! Alle mensen in de volken moeten antwoord geven: “De HEERE is Koning/regeert!” (1 Kronieken 16:31)⁵⁹. Let wel dat Jezus zijn bediening op de aarde begint met de

⁴³ 1 Korinthe 10:6,11

⁴⁴ Markus 1:14-15

⁴⁵ Hebreeuws: zera + mi-baneka. Zie Matteüs 1:1

⁴⁶ zie Matteüs 28:18

⁴⁷ zie Matteüs 16:18

⁴⁸ zie Matteüs 28:18

⁴⁹ Hebreeuws: ab

⁵⁰ Hebreeuws: ben. Zie Matteüs 3:17

⁵¹ zie Efeziërs 1:20-23

⁵² zie 2 Petrus 1:11

⁵³ Psalm 9:8

⁵⁴ Jesaja 9:6-7 NBG

⁵⁵ 1 Kronieken 16:15-17

⁵⁶ 1 Kronieken 28:4

⁵⁷ 1 Kronieken 16:15-17

⁵⁸ 1 Kronieken 16:8,23-24,28

⁵⁹ 1 Kronieken 16:31

verkondiging van het goede nieuws dat de tijd voor Gods Koninkrijk (koningschap) aangebroken was⁶⁰.

b. De essentie van Israëls geschiedenis is de theocratie⁶¹.

De schrijver van de boeken Kronieken beschouwt de theocratie als dat waar het om draait in de geschiedenis van Israël. God regeert door middel van de profeten, de priesters en de koningen. God wordt beschouwd als de werkelijke Koning van Israël.

Daarom zegt de schrijver van Kronieken dat koning Salomo zit op ‘Gods troon’ en regeert als koning ‘in de naam van de HEERE’⁶².

Juda, het zuidelijke koninkrijk dat God trouw was in de tijd van David en Salomo wordt ‘het koningschap van de HEERE’ genoemd⁶³. Het boek Kronieken spreekt over ‘Gods land’⁶⁴, ‘Gods steden’⁶⁵, ‘Gods leger’⁶⁶, “God die de strijd voert”⁶⁷ of “bijgestaan door de HEERE, onze God, die voor ons strijdt”⁶⁸.

De schrijver van Kronieken beschouwt ook *het godsdienstige leven van Israël als de uiterlijke vorm van de theocratie*⁶⁹. Hij benadrukt ook de daden van bepaalde koningen van Juda om de godsdienst zuiver te houden. Koning David herorganiseerde bijvoorbeeld de priesterstam van Levi en ontwikkelde de tempeldienst⁷⁰.

Koning Salomo bouwde de eerste tempel in Jeruzalem⁷¹. Zie ook Asa⁷², Hiskia⁷³ en Josia⁷⁴.

c. De theocratie vindt haar uiteindelijke vervulling, niet in het koninkrijk van David en Salomo (Israël), maar in het Koninkrijk van God en zijn Messias (Gezalfde), Jezus Christus!

Alles in de geschiedenis van Israël leidt in eerste instantie naar de verkiezing van koning David en Jeruzalem. De boeken Kronieken gaan over het zuidelijke koninkrijk Juda, David en Jeruzalem. *Het noordelijke koninkrijk Israël had zichzelf buiten de theocratie geplaatst door de slechte koning Jerobeam en zijn afgoderij te volgen*⁷⁵. *Het noordelijke koninkrijk van Israël had Gods verbond verbroken en werd daarom niet meer opgenomen in de beschrijving van Gods geschiedenis met zijn verbondsvolk. Daarom wordt het zuidelijke koninkrijk Juda dikwijls ‘Israël’ – in de betekenis van ‘Gods verbondsvolk’ – genoemd*⁷⁶.

Gods belofte aan koning David in 1 Kronieken 17:11-14 wordt beschouwd als een ‘verbond’ dat God met David maakte⁷⁷. En dit verbond wordt in het licht van de komende Messias beschouwd⁷⁸. De verwijzingen naar de zoon van David (Salomo) in het boek van Samuël wordt door de schrijver (geïnspireerd door de Heilige Geest) veranderd in verwijzingen naar de komende Messias-Koning in het boek 1 Kronieken (zie Micha 5:1)! De door God geïnspireerde schrijver van deze boeken wierp zo meer licht op de toekomst van de theocratie! Hij maakte bekend dat de theocratie zijn uiteindelijke vervulling NIET zou vinden in het koninkrijk van David en Salomo (dat wil zeggen het natuurlijke volk van Israël), maar WEL in het eeuwige Koninkrijk van de Messias Koning, Jezus Christus! De schrijver van het boek Kronieken was vol verwachting naar de komende Messias-Koning!

Hoewel de koningen na David faalden om de theocratie te realiseren, zal de komende Messias-Koning niet falen om de ware theocratie tot stand te brengen. Hij zou de ware theocratie vestigen, het Koninkrijk (koningschap) van God en zijn Christus⁷⁹.

Jezus Christus ging naar Galilea waar hij Gods goede nieuws verkondigde: “De tijd is aangebroken, het Koninkrijk van God is nabij: kom tot inkeer en hecht geloof aan dit goede nieuws”⁸⁰! Het Koninkrijk van God is definitief gekomen met

⁶⁰ Markus 1:14-15

⁶¹ De theocratie is NIET de latere staat van Israël die in 1948 door mensen (Zionisten) gesticht werd!

⁶² 2 Kronieken 9:8

⁶³ 2 Kronieken 13:8

⁶⁴ 2 Kronieken 6:27

⁶⁵ 1 Kronieken 19:13

⁶⁶ 2 Kronieken 14:12

⁶⁷ 1 Kronieken 5:22

⁶⁸ 2 Kronieken 32:8

⁶⁹ zie Ezechiël hoofdstuk 40-48

⁷⁰ 1 Kronieken hoofdstuk 23-26

⁷¹ 2 Kronieken hoofdstuk 2-7

⁷² 2 Kronieken 14:2-4

⁷³ 2 Kronieken 29:2-3

⁷⁴ 2 Kronieken 34:2-7

⁷⁵ 1 Koningen 12:25-33

⁷⁶ 2 Kronieken 12:1,6; 15:17; 23:2; 24:16; 28:23

⁷⁷ 2 Kronieken 6:16; 7:18; Psalm 132:11-12; 89:4-5

⁷⁸ Vergelijk 2 Samuël 7:11-16 met 1 Kronieken 17:10-14

⁷⁹ 2 Petrus 1:11

⁸⁰ Marcus 1:14-15

de eerste komst van Jezus Christus⁸¹! Jezus zelf verkondigde het Koninkrijk van God⁸²; de twaalf apostelen verkondigde het Koninkrijk van God⁸³; de apostel Paulus verkondigde het Koninkrijk van God⁸⁴ en andere christenen verkondigen het Koninkrijk van God⁸⁵.

2 Kronieken 7:19-10. Als Gods volk zich ooit van achter God afkeren ... en ander goden gaat dienen ... dan zal de HEERE hen wegrukken uit zijn land ... en de tempel verwerpen ...

2 Koningen 25:8-12. In 586 v.C. kwam Nebuzaradan (de bevelhebber van de lijfwacht van Nebukadnezar) ... en verbrande de tempel, het paleis en alle huizen in Jeruzalem en brak de muren rondom Jeruzalem af. ... Alleen enkelen van de armsten van het land liet de bevelhebber als wijnbouwers en akkerbouwers achter.

Lukas 21:20-24. Zie de gevangenschap van de Joden in de nieuwtestamentische periode: “Opdat al wat geschreven staat (in het Oude Testament) vervuld wordt” (21:22) “... U zult zien dat Jeruzalem door legers omringd wordt ... weet dan dat de verwoesting (van Jeruzalem) nabij is” (21:20) “... Zij zullen vallen door de scherpte van het zwaard en in gevangenschap weggevoerd worden onder alle heidenen. En Jeruzalem zal door de heidenen vertrapt worden, totdat de tijden van de heidenen vervuld zullen worden” (21:24).

Openbaring 20:7-10. Zie de laatste oorlog in de menselijke geschiedenis: “De satan zal uitgaan om de volken te misleiden ... en te verzamelen voor de oorlog” (20:8) ... “Zij omsingelden de legerplaats van de heiligen (de gelovigen in Jezus Christus) en de geliefde stad (het hemelse Jeruzalem)” (20:9) ... Maar de duivel en zijn bondgenoten zullen in de hel geworpen worden (20:10).

EZRA, NEHEMIA, ESTHER

7. DE BOEKEN EZRA, NEHEMIA (ongeveer 400 v.C.) EN ESTHER (voor 336 v.C.)

Ezra 1:2. Cyrus beveelt de herbouw van de tempel in 538 v.C.

Ezra 1:11. De ballingen werden naar Jeruzalem teruggebracht in 537/8 v.C.

Ezra 6:15. De herbouw van de tempel was voltooid in 516 v.C.

Nehemia 6:15. De herbouw van de muur van Jeruzalem werd in 432 v.C. voltooid.

Esther 8:10-11. De edict van koning Xerxes (486-465 v.C.) gaf Joden in 127 provincies (van India tot Cush) het recht zichzelf te verdedigen en hun vijanden te vernietigen en hun bezittingen te plunderen.

⁸¹ Matteüs 12:28

⁸² Matteüs 4:23

⁸³ Lucas 9:2,6

⁸⁴ Handelingen 20:24-25; 28:23,31

⁸⁵ Lucas 9:60; Handelingen 8:12